

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119203403
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7119203403.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti o maloletú N. bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky O. bytom G.e a otca O., bytom A., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje výživné zo strany otca: O. na maloletú: N. zo sumy 130 € mesačne na sumu 180 € mesačne od 27.03.2019 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dĺžné výživné vo výške 1.258,05 € za obdobie od 27.03.2019 do 30.04.2021 povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach v sume 150,- Eur k rukám matky spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou.

III. Týmto rozsudkom mení rozsudok Okresného Košice I sp. zn.: 11P/13/2018 zo dňa 13.06.2018 v II. výroku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka O. mesačne, a to počnúc dňom doručenia návrhu. Návrh odôvodnila aj tým, že jej mesačný príjem od poslednej úpravy výživného sa znížil, nakoľko má inú prácu, naopak otcovi sa príjem zvýšil nakoľko má tiež inú prácu, zároveň maloletá má nastúpiť do školy s čím tiež súvisia zvýšené výdavky.

2. Otec dňa 03.06.2019 doručil vyjadrenie k návrhu, z ktorého vyplynulo, že je toho času nezamestnaný, poprel, že by iným spôsobom neprispieval na výživu maloletej. Uviedol, že matka mu bráni v kontakte s dcérou a ozýva sa iba v čase keď potrebuje peniaze navyše.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka - Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) zo dňa 27.05.2019, doručenej súdu dňa 31.05.2019, vyplýva najmä, že matka býva v trojizbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Mesačné výdavky matky pozostávajú: nájomné, inkaso - 183,- €, hypotekárny úver - 165,78,- €, internet, TV - 25,- €, mobil - 28,- €, mesačník na MHD - 20,- €, strava - 200,- €, hygienické potreby, drogéria - 40,- €, oblečenie, obuv - 40,- €. Návrh podala z dôvodu, že maloletá v čase, kedy bolo vedené konanie o úprave práv a povinností dieťa navštevovala Materskú školu v Prakovciach, kde boli mesačné poplatky v inej výške, ako aj výdavky súvisiace s krúžkami a od septembra 2019 nastúpi dieťa do 1. ročníka na Základnej škole A.. Z uvedených dôvodov má za to, že pomery na strane dieťaťa sa od poslednej úpravy zmenili. Trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu a žiada, aby súd zvýšil výživné

zo sumy 130,- € na sumu 220,- €. Podľa vyjadrenia matky otec kúpil maloletej darčeky na Vianoce a narodeniny. Inou formou, ktoré sa týkali nepravidelných výdavkov sa finančne nepodieľal, avšak raz zaplatil maloletej krúžky za mesiace november, december 2018, kedy bola matka nezamestnaná. Otec sa zdržiava mimo služobného obvodu úradu a z tohto dôvodu bol požiadany príslušný úrad o vykonanie sociálneho zisťovania bytových, rodinných a sociálnych pomerov na strane otca. Maloletá momentálne navštevuje Materskú školu na Park Angelinum v Košiciach a v školskom roku 2019/2020 nastúpi do 1. ročníka na Základnej škole Park Angelinum v Košiciach. Mesačne matka zabezpečuje maloletej cestovné na MHD v sume 10,- €. Okrem toho štvrťročne platí rodičovský fond vo výške 45,- € a krúžky v rámci predškolského zariadenia v sume 60,- €. Matka ešte nezabezpečovala školské potreby, pomôcky a nemá vedomosť ani o výške poplatkov v súvislosti so začiatkom školského roka. Podľa nej budú náklady asi vo výške okolo 400,- €. Maloletá rýchlo rastie a z tohto dôvodu jej matka zabezpečuje oblečenie, obuv a náklady sú vo výške 30,- € až 40,- € mesačne. Maloletá je zdravá.

4. Z aktualizovanej správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.12.2020, doručenej súdu 10.12.2020, vyplýva, že matka uviedla, že otec sa o maloletú zaujíma. Píše raz, dvakrát do týždňa maloletej a je s ňou aj v telefonickom kontakte. Čo sa týka osobných stretnutí otca s maloletou tie sa podľa matky realizujú raz, dvakrát do roka po dohode medzi ňou a otcom dieťaťa. Ďalej matka uviedla, že má vedomosť o otcovi dieťaťa, ktorý nie je na Slovensku, ale žije a pracuje v D.. Na Slovensko chodí asi raz za dva mesiace. Maloletá od septembra 2019 navštevuje Základnú školu A.. V školskom roku 2020/2021 je žiačkou 2. ročníka. Mesačné výdavky na maloletú pozostávajú: cestovné na MHD - 10,- €, klub detí - 11,- €, za stravu v škole sa do decembra 2020 neplatí, avšak bežne sú náklady vo výške okolo 25,- €. Ďalšie mesačné náklady tvoril poplatok za krúžok roztlieskavačiek v sume 11,- € a výdavky na hygienické potreby vo výške 15,- €. Na začiatku školského roka, keď maloletá nastúpila do 1. ročníka jej matka zabezpečila školské potreby a pomôcky v celkovej sume okolo 150,- €. Otec prispel na školskú tašku sumou 50,- €. Matka predložila rozpis nákladov za mesiace október, november 2020 na oblečenie a obuv, ktoré pozostávajú: vetrovka - 38,- €, nadkolienky - 3,- €, legíny - 12,- €, čičmy - 29,- €, čiapka - 6,- €, šál - 5,- €, rifle - 15,- €, pyžamá - 11,- €, mikina - 14,- €, náteľníky - 15,- €, rúška - 13,- €, prezúvky - 18,- €, lyžiarske oblečenie - 50,- €, školské potreby - 15,- €. Mesačne matka kupuje maloletej vitamíny v sume 10,- € a zabezpečuje lieky pri bežných ochoreniach vo výške 15,- € až 20,- €. V roku 2020 maloletá navštevuje pravidelne zubnú ambulanciu, nakoľko dieťaťu rastú trvalé zuby a mliečne zuby je potrebné vytrhnúť. Doposiaľ boli náklady na zubára vo výške 119,- €. Matka uviedla, že najviac sa zvýšili výdavky najmä na oblečenie a obuv.

5. Dňa 19.01.2021 bolo súdu doručené vyjadrenie otca, z ktorého vyplynulo, že je držiteľom živnostenského oprávnenia od 02.05.2019, dovtedy bol nezamestnaný. Od 22.07.2019 do 26.11.2019 a následne od 17.02.2020 do 13.03.2020, od 11.05.2020 do 22.07.2020 a od 28.10.2020 do 18.12.2020 vykonával pomocné stavebné práce v D.. Z dôvodu nepravidelného príjmu prišiel o trojizbový byt v Dubnici nad Váhom, ktorý musel predať a z kúpnej ceny uhradiť úver. Prílohy vyjadrenia tvorili: daňové priznanie za rok 2019 a za rok 2020.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, oboznámením so správami o šetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania, ako aj s oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/13/2018, v ktorom bolo naposledy rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Súd zistil nasledovný skutkový právny a stav:

7. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 04.05.2021 vyplynulo, že o zvýšenie výživného požiadala preto, že od poslednej úpravy sa podstatne zmenili pomery na strane maloletej - od dňa podania návrhu sa zmenilo to, že malá nastúpila do školy od dňa 01.09.2019. V súvislosti s nástupom do školy vznikli nasledovné výdavky. Náklady približne vo výške 100 €, keďže 30 € sa dávalo na učebnice a zvyšok boli školské potreby. K tomu patrilo vybavenie na maliarstvo, veci na telocvik a na aktovku otec doložil. Zároveň uviedla, že nie je pravda, čo otec uviedol, že prispieva nad rámec súdom určeného výživného, pretože, tie peniaze, čo uviedol otec len vracal z dlhu, ktorý mu vznikol ešte z AD.. Zároveň podala návrh na vykonanie exekúcie a otec po týchto aktivitách dlžné výživné uhradil. Toho času dlhuje výživné iba za tento mesiac. Zároveň navrhuje zvýšiť výživné na sumu 220 € mesačne.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné

samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nanezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 232 ods. 3, ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

10. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 78 ods. 1,2 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Súd ma za to, že zmena pomerov nastala u všetkých účastníkov konania, avšak túto zmenu pomerov nemajú všetci účastníci rovnakú možnosť ovplyvniť. V prvom rade došlo k zmene pomerov na strane maloletej, nakoľko v súčasnosti navštevuje druhý ročník základnej školy, s nástupom do školy súvisia aj zvýšené výdavky, zvýšené výdavky súvisia aj s mimoškolskou aktivitou, stravovaním a výdavkami na drogeriu a lieky.

15. Zmena pomerov nastala taktiež na strane matky, keďže oproti času poslednej úpravy stratila zamestnanie a v súčasnosti poberať príspevok v nezamestnanosti vo výške 354,40 €.

16. Zmena pomerov nastala aj na strane otca. V čase poslednej úpravy otec dosahoval bol otcov príjem vo výške 406 Eur (máj 2018), predtým poberal dávku v nezamestnanosti. Súčasnosti je samostatne zárobkovou činnou osobou, z daňových priznaní za rok 2019 vyplýva, že jeho príjmy predstavovali 11.153 Eur a za rok 2020 jeho príjmy predstavovali 14.943,50 Eur. R. Ak súd dospeje k záveru, že určité výdavky nie sú nevyhnutné, resp. nie vo vynaloženom rozsahu, pri určovaní výšky výživného bude vychádzať z potenciálneho príjmu, ako keby k realizácii uvedených výdavkov nedošlo (z uznesenia Krajského súdu Košice 7CoP/199/2014 zo dňa 30.12.2014).

17. Aj na základe vyššie uvedeného súd vychádzal zo sumy 1.087,35 Eur ako priemerného mesačného príjmu otca a usmernenia doporučených rozmedzí pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia rozhodovacej praxe súdov v otázkach výživného na nezaopatrované deti, ktorú vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky v roku 2010, pričom z tejto tabuľky vyplýva, že na dieťa vo veku od 6 do 9 rokov je percentuálne rozmedzie na určenie výživného z mesačného čistého príjmu od 13% do 17%. Súd sa preto pri určení výšky výživného pohyboval medzi sumami 141,36 Eur až 184,85 Eur. Súd určil výživné na maloletú sumu 180 Eur, čiže sumu na hornej hranici takto určeného rozmedzia,

aj vzhľadom k tomu, že ide iba o jednu vyživovaciu povinnosť. Za pomoci vykonaného dokazovania súd dospel k tomu, že zmena pomerov na strane otca aj na strane maloletej je zrejmá. Otec momentálne byva u svojej matky, a preto nemá zvýšené výdavky na zabezpečenie bývania a nie je zaťažený výdavkami, ktoré súvisia s vlastným bývaním.

18. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že nárok matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd sa však nestotožnil so sumou, ktorú matka požadovala v návrhu. Súd má za to, že sú splnené zákonné podmienky pre zvýšenie výživného zo strany otca pre maloletú, nakoľko od poslednej úpravy výživného sa zvýšili potreby maloletej, aj plynutím času ako aj celkovým fyzickým a sociálnym vývojom maloletej. Matka má v súvislosti s týmito zmenami zvýšené výdavky. Otec doposiaľ platí výživné vo výške 130,- Eur, tak ako mu to bolo určené posledným rozsudkom Okresným súdom Košice I. Mimo uvedeného otec maloletej neprispieva finančne ale hmotne (oblečenie, mobil, aktovka) s maloletou sa stretáva zriedka. V súlade s odôvodnenými potrebami maloletej, ktoré sú vyššie uvedené, súd mal za to, že je potrebné zvýšiť výživné od podania návrhu teda od 27.03.2019 do budúca zo sumy 130,- Eur na sumu 180,- Eur mesačne pričom súd prihliadol aj na nárast životných nákladov, tak ako mu to ukladá zákon.

19. Vzhľadom na to, že otec doposiaľ platil výživné vo výške 130,- Eur mesačne, vzniklo otcovi za obdobie od 27.03.2019 do 30.04.2021 dlžné výživné vo výške 1.258,05,- Eur na maloletú, pričom k tejto sume dospel súd takto: od 27.03.2019 do 31.04.2021 predstavuje dlžné výživné sumu 1250 Eur - to znamená 25 celých mesiacov (od apríla 2019 do marca 2021) x 50 = 1.250 Eur a za marec 2019 predstavuje dlžné výživné sumu 8,05 Eur - to znamená 5 dní (od 27.03.2019 do 31.03.2019) x 50 ÷ 31 = 8,05 Eur. Súd zároveň s poukazom na § 232 CSP povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach v sume 150 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou následku straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou. Úhrada súdom určenej výšky splátky dlžného výživného je podľa názoru súdu v možnostiach a schopnostiach otca aj s prihliadnutím na doložené daňové priznania aj v súlade so záujmom maloletej, keďže pre prípad omeškania je tu hrozba straty výhody splátok.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.